

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de start- en stagebonus
- Tweede principiële goedkeuring, na advies van de SERV.

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering van de maatregel

Door de 6^e staatshervorming werden de gewesten bevoegd voor de maatregel start- en stagebonus. Vanaf 1 september 2015 nam in Vlaanderen het departement Werk en Sociale Economie (WSE) deze maatregel effectief over van de RVA.

De startbonus richt zich tot jongeren die in het kader van een alternerende opleiding een praktijkopleiding volgen bij een werkgever. Voor werkgevers die deze jongeren een leerwerkplek aanbieden is een stagebonus voorzien.

Het doel van de start- en stagebonus is:

1. Jongeren stimuleren om een theoretische opleiding op school te combineren met werken in een echte organisatie en om deze opleiding af te maken;
2. Werkgevers stimuleren om jongeren een leerwerkplek te geven.

Hiervoor kan de jongere een startbonus en de werkgever een stagebonus krijgen van respectievelijk 500 euro voor het eerste opleidingsjaar, 500 euro voor het tweede opleidingsjaar en 750 euro voor het derde opleidingsjaar.

Sinds Vlaanderen de maatregel overnam van de federale overheid is het landschap voor alternerende opleiding grondig gewijzigd. De basis voor deze hervorming werd gelegd in het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 en uitgewerkt in de conceptnota bis 'Duaal Leren. Een volwaardige kwalificerende leerweg', goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 3 juli 2015.

Het voorliggend besluit heeft twee doelstellingen: 1) administratieve vereenvoudiging en 2) het afstemmen van de start- en stagebonus op het gewijzigd landschap voor alternerende opleiding.

Bij beslissing van de Vlaamse Regering werd het ontwerp van besluit betreffende de start- en stagebonus een eerste keer principiële goedgekeurd op 25 mei 2018 (VR 2018 2505 DOC. 0547).

Vervolgens werd het ontwerpbesluit voor advies voorgelegd aan de SERV. Het advies van de SERV werd verkregen op 11 juni 2018.

1.2 Voorgestelde maatregel

De rechtsgrond voor de start- en stagebonus situeert zich in de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact. Titel IV. Werk - Hoofdstuk XII. RVA – Start- en stagebonus (B.S. 30.12.2005), Artikel 58 en Artikel 59.

Het koninklijk besluit van 1 september 2006 betreffende de start- en stagebonus (B.S. 07.09.2006) regelt de uitvoering ervan.

Dit ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering vervangt het koninklijk besluit en betreft volgende aanpassingen:

Wat betreft de administratieve vereenvoudiging worden volgende ingrepen gedaan op de bestaande maatregel:

- Vereenvoudiging van de aanvraagprocedure door van 2 aanvragen (initiële + betaalaanvraag) naar 1 aanvraag (betaalaanvraag) te gaan om een bonus te ontvangen.
- Het gebruik van finaliteiten wordt verlaten.
- Vereenvoudigen van de leeftijdsvoorwaarde van de jongere: toekenning wanneer jongere jonger is dan 18 jaar op 1 september van het schooljaar waarvoor de start- of stagebonus voor het eerst wordt toegekend.
- Toewerken naar de mogelijkheid om digitaal de aanvragen in te dienen.
- Zowel voor werkgevers als jongeren geldt dat de bonus van 750€ alleen betaald wordt als men reeds twee maal de bonus van 500€ ontving.

De doelgroep van de start- en stagebonus wordt geënt op het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen. In dit decreet worden de overeenkomsten geregeld die kunnen gebruikt worden in het huidige stelsel van leren en werken (dat gefaseerd zal worden omgezet in duaal leren), het proefproject schoolbank op de werkplek en duaal leren. M.a.w. jongeren komen in aanmerking voor de premie als ze een alternerende opleiding volgen met een overeenkomst vermeld in dit decreet. Hetzelfde geldt voor de werkgevers die de leerwerkplek aanbieden. Overeenkomsten die in aanmerking komen zijn de stageovereenkomst alternerende opleiding en de overeenkomst alternerende opleiding. In uitzonderingsgevallen, geregeld in dit decreet, komt ook een deeltijdse arbeidsovereenkomst in aanmerking.

Overeenkomsten in het kader van brugprojecten komen in aanmerking tot de organieke inwerkingtreding van het decreet duaal leren op 1 september 2019. Dan eindigen immers de brugprojecten.

De Vlaamse Regering engageert zich tot het monitoren van deze nieuwe bepalingen, met specifieke aandacht voor jongeren in een brugproject en toekomstige aanloophase. Voor deze monitoring wordt er onderzocht in welke mate er zicht kan worden geboden op het soort overeenkomst, de doorstroming van jongeren en de eventuele invulling van werkplekcomponent met een werkervaring.

In een overgangsfase van de huidige brugprojecten naar de toekomstige aanloophase, engageert de Vlaamse Regering zich tot het uitbetalen van een eenmalige start- en stagebonus voor jongeren die instappen in een aanloopcomponent in uitvoering van het decreet leren en werken. In het schooljaar 2019-2020 beslist de Vlaamse Regering in functie van bovenvermelde monitoring of de eenmalige premie ook nog toegekend zal worden vanaf schooljaar 2020-2021 en op welke budgetten.

De definitie van alternerende opleiding werd aangepast om het recht te openen op start- en stagebonus voor jongeren uit het voltijds onderwijs in alternerende richtingen en voor de werkgevers die hen opleiden.

1.3 Advies van de SERV

Hierna volgt een overzicht van het advies van de SERV van 11 juni 2018 en de antwoorden hierop.

De sociale partners zijn tevreden met de vereenvoudiging van de maatregel en met de afstemming op het gewijzigde landschap voor alternerende opleidingen.

De sociale partners vinden het een goede zaak dat er een overgangsregeling wordt voorzien voor alle initiële aanvragen goedgekeurd voor 1 september 2018 en voor jongeren in een brugprojectovereenkomst. De Vlaamse Regering heeft zich bijkomend geëngageerd om ook het eerste jaar (2019-2020) van de aanloopfase mee te nemen. Dit is het jaar waarin de overgang van de brugprojectovereenkomsten naar overeenkomsten ter invulling van de aanloopcomponent wordt gemaakt. Zij zal ook monitoren hoe de overstap verloopt. Het ontwerpbesluit werd bovendien aangepast zodat de aanvraag van de start- en stagebonus voor zowel de jongeren in brugprojecten als in de aanloopfase meteen onder de nieuwe regelgeving valt (met uitzondering van de overgangsregeling zoals hierboven bepaald). Dit zorgt voor transparantie en vereenvoudiging voor alle aanvragers.

De sociale partners stellen voor het leeftijdscriterium uit te breiden naar leerlingen ouder dan 18 jaar. Het uitbreiden van de doelgroep naar het voltijds onderwijs en de anticipatie op een groei van het aantal leerlingen in duaal maakt een uitbreiding van de leeftijdsgroep budgettair niet haalbaar.

Er werd gekozen voor het voorzien van een getrapt systeem voor de uitbetaling van de bonus net omdat dit voor meer duidelijkheid bij de aanvragers zorgt. Het verlaten van het gebruik van finaliteiten is zo ook een vereenvoudiging die de maatregel toegankelijker maakt voor meer jongeren.

De sociale partners moedigen de optimalisering en het gebruik van beschikbare digitale gegevensbronnen door het Departement Werk en Sociale Economie aan. Het Departement onderschrijft het belang van digitalisering en zal stap voor stap nagaan of automatische toekenning haalbaar is.

Op voorstel van de sociale partners werd een redelijke tijdsperiode toegevoegd voor een terugvordering van onterecht toegekende bedragen van achttien maanden.

De vraag van de sociale partners naar meer duidelijkheid over het toekomstig aantal leerlingen in duaal leren en het in kaart brengen van de benodigde financiering is legitiem, maar overstijgt dit ontwerpbesluit. Het aantal leerlingen is onder meer afhankelijk van het aantal geprogrammeerde richtingen, het aantal aanbieders en de interesse bij leerlingen en hun ouders.

1.4 Artikelsgewijze toelichting

Naar aanleiding van het advies van de SERV en het bijkomende engagement van de Vlaamse Regering werden de volgende aanpassingen gedaan. Artikel 2 werd toegevoegd. De artikels werden vernummerd. Artikel 1, 3, 11 en 13 werden aangepast.

Artikel 1

Artikel 1 definieert de belangrijke begrippen in dit BVR.

Artikel 2

Artikel 2 regelt de gelijkstelling voor het schooljaar 2019-2020 voor jongeren die instappen in een aanloopcomponent in uitvoering van het decreet leren en werken.

In het schooljaar 2019-2020 beslist de Vlaamse Regering in functie van de monitoring van het gebruik van de start- en stagebonus of de premie binnen de aanloopcomponent ook nog toegekend zal worden vanaf schooljaar 2020-2021 en op welke budgetten.

Artikel 3

Artikel 3 bepaalt dat jongeren met een brugprojectovereenkomst vanaf 1 september 2019 buiten het toepassingsgebied vallen van dit besluit. De brugprojectovereenkomsten doven vanaf 1 september 2019 uit.

Artikel 11

Artikel 11 bepaalt dat onterecht toegekende bedragen teruggevorderd kunnen worden en legt hiervoor een termijn vast. Dit kan zowel door een fout van de aanvrager als van het departement WSE. Dit verschilt van het koninklijk besluit waarin alleen naar aanleiding van een fout van de aanvrager teruggevorderd kon worden.

Artikel 13

Als overgangsmaatregel blijft het koninklijk besluit gelden voor alle initiële aanvragen die goedgekeurd werden voor 1 september 2018 en die ongewijzigd verder lopen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De vereiste kredieten voor de start- en stagebonus werden ingeschreven in de begroting 2018 (BA 2018) onder JB0-1JFG2FB-WT voor een budget van 3.970 K euro.

Er werd een gunstig advies van de Inspectie van Financiën verleend op 17 april 2018. Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 27 april 2018 en verleend op 18 mei 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies 2018/141 van 4 april 2018.

5.2 Reguleringsimpactanalyse

Voorliggend voorstel van maatregel wordt niet onderworpen aan een reguleringsimpactanalyse wegens ontbreken van beleidsvrijheid. De hervorming van het landschap voor alternerende opleiding en het voorzien van passende incentives werd opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord van 2014-2019 en de opeenvolgende beleidsbrieven (zie supra- inhoudelijke situering).

5.3 Administratieve lastenmeting- compensatieregel

Voorliggend voorstel heeft geen impact op de administratieve lasten.

5.4 joKER-toets

De Jokertoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

5.5 Armoedetoets

De Armoedetoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de start- en stagebonus;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste vijf dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gemotiveerd door de omstandigheid dat de wetgevende procedure voor onderhavige regelgeving nog vóór het zomerreces 2018 moet afgerond zijn doordat op 1 september 2018 opnieuw leerlingen instromen uit het voltijds onderwijs in de proefprojecten 'Schoolbank op de werkplek' en er een feitelijke ongelijkheid bestaat, wat het recht op de start- en stagebonus betreft, tussen leerlingen uit het deeltijds onderwijs en voltijds onderwijs, beiden nochtans in duale proefopleidingen;

3° de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid, te machtigen om - onder voorbehoud van het advies van de Raad van State en van de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering - te communiceren met de betrokken actoren.

De Vlaamse minister van WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT
Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- het ontwerp van Besluit betreffende de start -en stagebonus;
- het SERV-advies dd. 11 juni 2018.